

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 9 – Černý Most, Gen. Janouška 1006

Gen. Janouška 1006, 198 00 Praha 9 – Černý Most

Identifikátor školy: 600 040 577

Termín konání inspekce: 1., 3. a 6. března 2006

Čj:	ČŠI 115/06-01
Signatura	ba9cz103

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Škola byla zřízena Městskou částí Praha 14 se sídlem v Praze 9 – Černý Most, Bratří Venclíků 1073. Sdružuje součásti:

1. Základní škola (kapacita 1 200 žáků)
2. Školní družina
3. Školní klub
4. Školní jídelna

Základní škola vzdělává žáky podle vzdělávacího programu *Základní škola* (v některých třídách s rozšířenou výukou cizího jazyka). K datu 30. 9. 2005 vykazala 978 žáků (kapacita školy je tím naplněna na 82 %), z toho 550 žáků ve 23 třídách prvního stupně. Při přepočteném úvazku (54,6) učitelů připadá na jednoho vyučujícího 18 žáků, z toho na prvním stupni (při přepočteném úvazku 26,2) 21 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inšpekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výchova ke zdraví na prvním stupni základní školy

- **Podmínky pro realizaci výchovy ke zdraví**
- **Začlenění výchovy ke zdraví do vzdělávacího programu školy**

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Podmínky pro realizaci výchovy ke zdraví

Škola sídlí v rozsáhlém komplexu budov uvnitř sídlištní zástavby. Škola má celkem 65 učeben, z toho 11 odborných (knihovnu, kinosál, počítačové pracovny, cvičnou kuchyňku aj.), které mohou využívat i žáci prvního stupně. Pro výuku tělesné výchovy slouží tři tělocvičny, které svým vybavením vyhovují potřebám prvního stupně, a venkovní víceúčelový sportovní areál. Kmenové učebny 23 tříd prvního stupně svou velikostí odpovídají počtům žáků, jsou dobře osvětlené a větratelné, s přílehlými kabinety s prosklenou stěnou, které poskytují nadstandardní prostorové zázemí s různými možnostmi využití. Zpravidla tradičně uspořádaný žakovský nábytek vyhovuje věku dětí a umožňuje uložení jejich osobních věcí a pomůcek. Používané učebnice a učební texty, didaktická technika, náčiní a další pomůcky jsou funkční, dostupné a poskytují přiměřené zázemí pro realizaci cílů výchovy ke zdraví podle zvoleného vzdělávacího programu. Prostředí klade zvýšené nároky na orientaci dětí mladšího školního věku a na jejich schopnost identifikovat se se školou, proto je pozitivní, že se zde objevují prvky (malby na stěnách, vystavené práce žáků aj.), které této identifikaci mohou pomoci. Žáci prvního stupně používají samostatný vchod, na který navazují šatní kóje, sdílené vždy dvěma třídami. Třídy jednoho ročníku jsou umístěny vždy v relativně samostatné části budovy (většinou společně s hernami školní družiny) a mají k dispozici prostorné chodby se specifickými relaxačními zákoutími. Školní jídelna se samostatným oddělením pro žáky prvního stupně poskytuje všestranně dobré podmínky pro vytváření správných stravovacích návyků. Pitný režim je zajišťován několika způsoby (školní

mléko, nápoj u školní jídelny, bufet, nápojové automaty, vlastní zdroje žáků), z nichž některé podporují zdravý životní styl a některé nikoli. Kapacita a vybavení WC nejsou vzhledem k počtu a potřebě formování hygienických návyků žáků optimální. Škola je vybavena několika lékárníčkami (jejich rozmístění je uvedeno na orientačních pláncích) se základními prostředky první pomoci.

Organizace vzdělávání odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu a umožňuje plnění vzdělávacích cílů, rozvrh hodin je v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Vyučování začíná v 8:00, skladba a řazení předmětů v průběhu dne respektují přirozený biorytmus dětí. O přestávkách mají žáci dostatečný čas na odpočinek, jejich aktivní relaxace a spontánní pohybové činnosti však nejsou všemi vyučujícími plně podporovány a prostorové a materiální zázemí školy tak není vždy efektivně využíváno. Školní řád podrobně rozpracovává pravidla chování žáků a ustanovení týkající se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví.

Vytváření podmínek zdravého osobnostního a sociálního rozvoje žáků patří mezi explicitně formulované priority školy (výchova ke zdravému životnímu stylu, založení výuky na zkušenostech a prožitcích žáků, posilování jejich sebevědomí, podpora týmové práce aj.). Pro přímé pedagogické působení učitelů v hodinách mají tyto priority prozatím spíše charakter obecných pokynů než sdílených a uplatňovaných strategií. To dokládá postupnou přeměnu pedagogického stylu s opatrnou implementací pedagogických inovací (např. využíváním prvků skupinového a projektového vyučování, programu Začít spolu apod.). Mezi pozitivní rysy výuky v tomto stádiu transformace, směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků, patří především umožnění jejich vzájemné komunikace a hledání smysluplnosti práce, podporované věkovou přiměřeností zvolených témat a potřebnou názorností, přispívající k aktivitě a zaujetí žáků při respektování pravidel chování. Prostor ke změně je zejména ve dvou oblastech: Zprvve ve způsobu zadávání úkolů, vedení žáků a celkového řízení výuky, kde se projevuje značný rozptyl v míře delegování vlivu na plánování a organizování učení na žáky. Zadruhé v adresnosti, konkrétnosti a struktuře poskytování zpětné vazby žákům. K vytváření příznivého sociálního klimatu přispívá funkční *preventivní program* školy, který je cílevědomě postupně realizován a vyhodnocován. Výrazným přínosem je rovněž fundovaná činnost školní psycholožky a speciální pedagožky, které se diagnosticky, organizačně, informačně i lektorsky podílejí na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákovská samospráva na prvním stupni se teprve utváří a prozatím nemá vliv na styl výuky.

Podmínky školy k realizaci výchovy ke zdraví jsou na standardní úrovni.

Hodnotící stupnice

stupeň: -1	stupeň: 0	stupeň: +1
Podmínky školy k realizaci výchovy ke zdraví obsahují rizika	Podmínky školy k realizaci výchovy ke zdraví jsou na standardní úrovni	Podmínky školy k realizaci výchovy ke zdraví jsou na úrovni příkladů dobré praxe

Začlenění výchovy ke zdraví do vzdělávacího programu školy

Tematika výchovy ke zdraví je obsažena v koncepci rozvoje školy, která koresponduje s národními prioritami. Vedle cílů a priorit jsou v koncepci stanoveny i konkrétní prostředky jejich realizace. Mezi ně patří i postupná příprava školy na tvorbu vlastního vzdělávacího programu, především analýza výchozího stavu, provedená jednak firmou SCIO (zmapování požadavků, očekávání, postojů školy, žáků, rodičů k výuce, klimatu, vztahům, zaměření), jednak vlastními prostředky (rozhovory s metodiky, hospitace, sociometrická šetření aj.), kterými byly (také) zjišťovány a vyhodnocovány podmínky školy pro výchovu ke zdraví v oblasti materiálního zázemí, sociálního klimatu a profesního rozvoje učitelů. K identifikovaným potřebám přijala ředitelka školy ve spolupráci se svými zástupkyněmi odpovídající opatření, z nichž některá již byla realizována - zaveden pitný režim, posíleno materiální zázemí pro sport a relaxaci žáků i učitelů, vybavení kuchyně, proškolení managementu, vytvoření týmu k tvorbě ŠVP atd.

Výchova ke zdraví je do vzdělávacího programu školy začleněna několika způsoby: Výukou 40 hodinového kurzu *Výchova ke zdraví* v rámci osnov vlastivědy a přírodovědy ve 4. a 5. ročníku, třídními, školními i mezinárodními projekty (*Děti dětem, Škola pro všechny; škola získala ocenění Ekoškola 2004, 2005 a mezinárodní titul Ekoškola propůjčený na období 2005 – 2008*), pořádáním ozdravných pobytů v přírodě, dílčím uplatňováním principů zdravého učení, individuálními programy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně jejich nezbytné materiální podpory), organizováním zájmové činnosti.

Výchova ke zdraví je začleněna do vzdělávacího programu školy.

Hodnotící stupnice

stupeň: -1	stupeň: 0	stupeň: +1
Výchova ke zdraví není začleněna do vzdělávacího programu školy	Výchova ke zdraví je začleněna do vzdělávacího programu školy	Výchova ke zdraví je začleněna do vzdělávacího programu školy na příkladné úrovni

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2004, č.j.: 26 138/2004-21
2. Zřizovací listina č.j.: OŠ/05/000064 ze dne 29. 9. 2005
3. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2005
4. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005
5. Rozvrh hodin na prvním stupni ve školním roce 2005/2006
6. Školní řád
7. Výroční zpráva za školní rok 2004/2005
8. Koncepce rozvoje školy
9. Vybrané třídní knihy na prvním stupni ve školním roce 2005/2006
10. Informační materiály školy

ZÁVĚR

Výchova ke zdraví je pozitivně ovlivňována:

- formulováním priorit školy a jejich promyšlenou postupnou realizací
- konzistentním působením ředitelky a obou jejích zástupkyň pro první stupeň
- cílevědomým a fundovaným působením školní psycholožky a speciální pedagožky

Výchova ke zdraví je negativně ovlivňována:

- jen částečným využíváním příležitostí k podpoře zdravého učení a k relaxačním tělesným aktivitám

Podmínky školy pro realizaci výchovy ke zdraví a způsob jejího začlenění do vzdělávacího programu školy jsou celkově na standardní úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký v. r.
Člen týmu	RNDr. Alena Kůlová	A. Kůlová v. r.
Člen týmu	Luboš Lisner	L. Lisner v. r.

V Praze dne 10. března 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu: Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 11. března 2006

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ilona Šťastná

I. Šťastná v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Městská část Praha 14 Bratří Venclíků 1073 Praha 9 – Černý Most	7.4.2006	ČŠI 115/06-01
Školská rada	7.4.2006	ČŠI 115/06-01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.